

Markéta Slachová: Obraz tělesnosti – tělesnost obrazu

Posudek oponentky magisterské diplomové práce

Diplomatka si vybrala téma, které je rámováno návratem k fyzickému prožitku a k fenomenalisticky laděnému pohledu, jak jsme je zaznamenávali v 90. letech. Přesto zde můžeme zaznamenat důležité a v určitém slova smyslu potřebné posuny ke střídmosti a přiměřenosti. Obraz – jako nehmotná idea i jako „věc“ - je zde podrobován zkoumání, které na sebe bere podoby hledání vztahu – právě mezi obrazem a tělem. Přitom odvodit a interpretovat pojem „tělesnost“ je velice těžkým úkolem. Autorka se přitom opírá o základní fenomenologickou i fenomenologicky laděnou literaturu (viz Bibliografie) a disertační práci Kateřiny Linhartové – Špičkové a magisterskou diplomovou práci Dany Rovenské, které metodologicky vycházejí z hybridní oblasti výtvarné dramatiky a spojení disciplín tance, výtvarného a scénického umění a výtvarné pedagogiky.

To je metodologicky dobrá volba a dobré východisko i pro náhled na výtvarné umění a jeho určité soudobé tendence, specificky např. umění akce, happeningu, performance a sociální intervence. (Uvedený přehled inspirativních osobností je dostatečný a prokazuje dobrou orientaci). Z tohoto úhlu pohledu vycházejí i velmi inspirativní návrhy (a jejich ověření) pro pedagogické rozvedení. Zde se do hry dostává další specifika, a to metody a diskurs galerijní a muzejní edukace, které umožňují navrhnout a rozvíjet pedagogické projekty, jejichž provedení vyžaduje jak odlišně stavěný scénář (přípravu na hodinu), tak odlišný kontext (vzdělávací dispozitiv) v muzeu nebo galerii.

Didaktickou část považuji za nejpřínosnější. Ukazuje se, jak autorka zúročila zkušenost z „badatelsky“ zaměřeného semestru v UPM a Rudolfinu, kdy se celá skupina studentek účastnila terénní práce v rámci projektu NAKI pod vedením oponentky.

Tato část práce je nadstandardně zpracovaná - má jasnou strukturu a pojmový aparát (od str. 46 k Závěru) a definované vazby na RVP pro obor vzdělávání Textilní výtvarnictví. Jedná se o čtyři celky aktivit, a to ve vazbě na rozvoj klíčových kompetencí (str. 47) a rozvedení konceptů (edu. program Decadence Now), vážících se analogicky na klasické dílo výtvarného umění a body art (Pollock, van Gogh, Kandinskij, Chagall), dále rozvedení vlastního projektu ze studentské výměny v rámci Erasmu – Hudba, pohyb, obraz, Stín jako obraz prožitku, a Otisky jako obrazy. Následné aktivity navazovaly ve školním prostředí a po časovém odstupu. Bylo zajímavé sledovat, jak se vyvíjí pedagogické myšlení od jednoho projektu k dalšímu.

Obsahově je práce nápaditá a přehledná, v didaktické partii přináší nové a inspirativní podněty pro oborovou didaktiku. Formálně splňuje požadavky kladené Univerzitou Karlovou na magisterskou diplomovou práci. Otázky k obhajobě:

1. Vysvětlíte, jak byste pojmově odlišila obraz – ideu a obraz – věc? Jakou roli může sehrát časový posun v plánování (scénáři) aktivit pro žáky, studenty, účastníky akce?
2. Jak byste odůvodnila vaše konceptuálně a artefieticky laděné pedagogické projekty jako potřebné pro obor vzdělávání Textilní výtvarnictví?

Doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.